

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00' sáng thứ Bảy, ngày 28/05/2022

NỘI DUNG HỌC TẬP ĐỀ TÀI 898

“CON NGƯỜI NHẤT ĐỊNH DẠY ĐƯỢC TỐT, THÁNH HIỀN DO DẠY MÀ RA”

Trong loạt chuyên đề chúng ta đã học, Hòa Thượng bên cạnh việc đề xướng pháp môn Tịnh Độ, đề xướng một câu “*A Di Đà Phật*” niệm đến cùng thì Ngài cũng cực lực đề xướng giáo dục làm người.

Trong bài học hôm qua Hòa Thượng nói: “*Vì sao cư sĩ tại gia thực hành “Thập Thiện Nghiệp Đạo” rất là khó, người xuất gia thực hành Sa Di, Luật Nghi cũng rất khó? Vì chúng ta không được cầm gốc nền tảng. Nếu chúng ta cầm gốc nền tảng thì “Thập Thiện Nghiệp Đạo” rất dễ làm*”. “*Thập Thiện Nghiệp Đạo*” là thân thì không Sát – Đạo – Dâm, ý thì không Tham - Sân - Si, miệng thì không nói dối, không lời hung ác, không nói lưỡi đôi chiều và không nói lời thêu dệt. Nếu chúng ta đã thực hành 113 điều ở “*Đệ Tử Quy*” thì “*Thập Thiện Nghiệp Đạo*” không khó làm!

Người xưa tuy không được nhận sự giáo dục ở học đường nhưng trong gia đình rất xem trọng giáo dục chuẩn mực làm người. Tôi đi nhiều nơi tôi thấy chúng ta làm rất nhiều những hành vi sơ suất do từ nhỏ chúng ta không được Cha Mẹ dạy. Có người trên bàn ăn thì nói rất to, người người thì gõ đũa. Không phải chúng ta nhìn lỗi người nhưng chỉ nhìn qua là chúng ta thấy rất nhiều việc từ nhỏ họ đã phải được Cha Mẹ dạy. Nếu một người được dạy thì từ nhỏ họ đã rất cẩn trọng và lớn lên không có những hành vi thô tháo như vậy. Ngay đến những người Phật tử tu hành cũng vậy!

Một hôm tôi đi vào quán cà-phê rất sang trọng tôi thấy một người nữ mặc một bộ đồ màu nâu đất, xắn tay áo cao lên đến bắp tay, cô đang cầm điện thoại Iphone nói chuyện, hành vi rất thô tháo. Tôi nhìn cô không giống người học Phật nhưng trên người cô thì lại đang mặc sắc phục của nhà Phật. Nếu khi đó họ nói rằng họ là Phật tử thì mọi người sẽ nghi ngờ Phật pháp, nếu họ nói rằng họ học đạo đức thánh Hiền thì mọi người sẽ nghi ngờ đạo đức Thánh Hiền. Mọi người sẽ đặt câu hỏi: “*Người học đạo đức Thánh Hiền mà như vậy sao? Người học Phật là như vậy sao?*”.

Cả đời Hòa Thượng cực lực đề xướng chuẩn mực làm người. Bên cạnh việc chánh tâm đề xướng pháp môn Tịnh Độ, một đời chỉ niệm “***A Di Đà Phật***” thì Ngài cực lực đề xướng học chuẩn mực làm người. Điều này vô cùng quan trọng! Khởi tâm động niệm, đối nhân xử thế tiếp vật của chúng ta làm thế nào cho đúng chuẩn mực? Nếu không có 113 điều của Đệ Tử Quy, của Phép tắc người con thì chúng ta sẽ không biết phải làm như thế nào!

Hòa Thượng nói: “***Nhìn vào thế gian ngày nay con người thiếu mất nhân cách, thiếu mất chuẩn mực đạo đức, thiếu mất đi chuẩn mực làm người là từ đâu vậy? Từ nơi gia đình đã xem thường những giáo dục chuẩn mực của người xưa***”. Ngày nay gia đình đã lơ là, xem thường giáo dục chuẩn mực làm người. Hôm trước khi tôi nói với một người: “*Con người ta cứ mưu cầu danh lợi, làm sao mình giàu hơn người ta, ở nhà sang hơn, đi xe sang hơn người khác! Nhưng việc quan trọng nhất là giáo dục thế hệ thì chúng ta lại lơ là. Đến lúc có được nhà triệu đô, xe triệu đô thì lúc đó quay lại thế hệ sau của chúng ta đã hỏng hết. Để rồi nhà triệu đô, xe triệu đô đó cũng không cách gì cứu vãn được!*”. Hai vợ chồng đó mới hơn 30 tuổi nhưng sau khi sinh con ra thì gác lại việc quản lý kinh doanh. Họ có hơn 20 cửa hàng nhưng họ để nhân viên quản lý còn họ chú tâm vào việc dạy con. Họ chưa học qua Đệ Tử Quy mà có cái nhìn xa như vậy, người con mới học lớp 1 nhưng biết làm rất nhiều việc như nấu ăn, diễn giả. Tôi nghe thấy cháu giới thiệu một quyển sách về động vật rất mạch lạc, tự tin!

Chúng ta là những cô giáo của trường Văn Hóa Truyền Thống, có những lúc chúng ta nghĩ rằng đã cống hiến được nhiều, đã cảm thấy mệt mỏi nhưng họ thì lại làm rất nhẹ nhàng! Người chồng nói mỗi tháng chi phí trả tiền mặt bằng, lương nhân viên khoảng 2, 3 tỷ nhưng anh vẫn để nhân viên quản lý để họ ở nhà dạy con dạy con. Tôi hỏi: “*Từ ngày để nhân viên quản lý thu nhập có kém hơn không?*”. Anh nói: “*Thu nhập còn nhiều hơn!*”. Anh đã biết rõ là “*trong mạng có nhất định có, trong mạng không nhất định không*”. Tôi thấy rất tuyệt vời! Trong nhân gian mà có những người làm ra một điển phạm như vậy là điều vô cùng tốt, khích lệ chúng ta phải nỗ lực hơn. Chúng ta tưởng từ lâu đã rất nỗ lực, làm đã rất tốt nhưng chúng ta nhìn lại xem mình dạy con mình như thế nào!

Con của họ học lớp 1 đã biết làm diễn giả vậy thì khi học lớp 5, lớp 10 hay khi học lên Đại học thì con sẽ còn đạt được rất nhiều thành tựu. Khi tôi xem video cháu bé mới học lớp 1 mà hướng dẫn cách nấu ăn một cách rất trôi chảy, mạch lạc thì thật sự cảm thấy kính phục từ tận đáy lòng. Chúng ta phát tâm, dùng tâm chân thật mà làm rồi đây Phật sẽ sai Bồ Tát đến để hỗ trợ. Phật Bồ Tát sẽ đến hỗ trợ chứ không phải những người đầy phiền não, chấp trước đến để phá hoại. Chúng ta phản tỉnh xem chúng ta đã làm tốt chưa hay chúng ta đang cản trở mọi

người. Trong xã hội có những người họ chưa học nhưng họ đã làm rất tốt. Một ngày nào đó tôi sẽ kết nối để mọi người gặp gia đình anh. Đúng như người xưa nói: “*Đi một đàng học một sàng khôn*”, tôi đã học được rất nhiều điều sau chuyến đi này!

Hai vợ chồng họ chưa được học “**Đệ Tử Quy**” nhưng họ mà làm vẫn rất bài bản. Người chồng thành đạt sớm, ăn chay từ khi chưa lập gia đình, người vợ cũng phát tâm ăn chay trường nên người con được ăn chay từ trong thai. Người vợ rất giỏi, rất xuất sắc, đúng như ông bà ta nói: “*Ngưu tầm ngưu, mã tầm mã*”. Mình là người như thế nào, tâm cảnh của mình như thế nào thì sẽ gặp người như thế đó, đó là đạo lý cảm ứng “*cảm như thế nào thì ứng như thế đó*”. Cho nên tôi thật sự cảm ơn cuộc đời, cảm ơn những người rất tuyệt vời, họ là những Bồ Tát đến thế gian này để thị hiện cho chúng ta!

Hòa Thượng nói: “***Hiện tại thế giới này bất an vì con người xem thường luân lý đạo đức, thiên tai nhân họa từ đó mà xảy ra. Vậy thì dùng phương pháp gì để giải quyết vấn đề này? Dùng Đệ Tử Quy, dùng phép tắc người con, dùng chuẩn mực làm người!***”. Hòa Thượng nói có cơ sở vì khi tâm người thuần thiện, thuần thiện thì sẽ biết hiếu kính với Cha Mẹ, hiếu kính với Thầy Cô, hiếu kính với trưởng bối, hiếu kính đối với Tổ quốc. Tâm người tốt rồi thì hoàn cảnh sẽ tốt. “*Y báo tùy theo chánh báo mà chuyển*”, “*y báo*” là tâm mình, “*chánh báo*” là hoàn cảnh xung quanh, lòng người tốt thì hoàn cảnh xung quanh cũng trở nên tốt.

Khi con người sống trong sự Hiếu và Kính thì chắc chắn hoàn cảnh xung quanh sẽ trở nên tốt. Hiện tại hoàn cảnh xung quanh không tốt là vì con người không hiếu kính với Cha Mẹ, không hiếu kính với Thầy Cô, không hiếu kính với cấp trên, không hiếu kính với Tổ quốc của mình. Cho nên Hòa Thượng nói: “***Muốn sống ở thế gian an lành thì phải dùng Đệ Tử Quy***”. Trong 113 điều của “**Đệ Tử Quy**” người xưa đã dạy: “***Cha Mẹ gọi trả lời ngay. Cha Mẹ bảo chớ làm biếng. Cha Mẹ dạy phải kính nghe. Cha Mẹ trách phải thừa nhận***” hay: “***Tiền của nhẹ oán nào sanh***”. Ngày nay Cha Mẹ đưa con ra pháp luật, anh em chém nhau vì tranh giành tiền. Nếu chúng ta xem tiền của nhẹ hơn tình nghĩa anh em, tình nghĩa đồng bào, tình yêu quốc gia dân tộc thì sẽ không còn oán hận. Trong gia đình nếu chồng nói to tiếng thì vợ nói nhỏ tiếng, vợ nói to tiếng thì chồng nói nhỏ tiếng thì sẽ không có việc gì xảy ra. Nếu hai người cùng to tiếng thì chắc chắn sẽ tranh cãi.

Hòa Thượng nói: “***Dùng phương pháp gì để giải quyết? Dùng “Đệ Tử Quy!***”. Ngài không nói là: “*Niệm Phật đi! Phật phù hộ, Phật sẽ an bài cho mọi thứ sẽ được an bài tốt đẹp!*”. Có nhiều người nói: “*Thôi niệm Phật đi! Phật A Di Đà là vua trong các Phật, niệm Phật thì*

mọi thứ sẽ tự tốt đẹp!”. Có một người khi con còn nhỏ đã dẫn con đi niệm Phật cùng tương chừng như niệm Phật rất tinh tấn nhưng khi người con 13 tuổi thì bỏ nhà đi. Cô gọi điện cho tôi hỏi: *“Thầy ơi! Con của con từ nhỏ ăn chay, niệm Phật cùng con nhưng bây giờ nó bỏ nhà đi rồi. Bây giờ con phải làm sao?”*. Tôi nói: *“Từ nhỏ cô không dạy con chuẩn mực làm người thì giờ nó bỏ nhà đi thì không còn kịp nữa. Bó tay rồi!”*. Cô nói: *“Thầy có thể gọi điện cho con con được không ạ?”*. Thì tôi trả lời: *“Tôi biết nó là ai mà gọi điện. Bây giờ tôi gọi điện nói máng tôi một trận!”*. Cô nói: *“Từ nhỏ con con niệm Phật, ăn chay với con mà sao bây giờ lại thành ra thế này?”*. Tôi nói: *“Khi con cô còn nhỏ cô ăn chay mà nó không ăn chay thì chẳng lẽ nó ăn đất! Nhưng nó không biết tại sao phải làm những thứ này nên khi lớn lên gặp bạn bè bị rủ rê đi ăn chơi thấy vui sướng quá thì đi theo thôi!”*. Cho nên Hòa Thượng nói: **“Từ nhỏ phải giáo dục chuẩn mực làm người!”**.

Hòa Thượng nói: **“Giáo dục phải dùng *“Đệ Tử Quy”*, tôi đề xướng rằng đích thực *“Đệ Tử Quy”* có thể giải quyết!”**. Hòa thượng nói một cách mạnh mẽ! Đệ tử quy dạy chuẩn mực làm người, dạy luân thường đạo lý: *“Con phải kính trọng Cha Mẹ, học trò phải kính trọng Thầy Cô, công dân phải kính trọng Tổ quốc, làm cấp dưới phải kính trọng cấp trên”*. Vậy thì mọi việc sẽ được giải quyết. Ngày nay xã hội động loạn vì con người phản nghịch, bất tuân, bất kính, bất hiếu. Lòng người xấu ác thì hoàn cảnh sẽ xấu đi!

Hòa Thượng nói: **“Chúng ta đã từng tổ chức những trung tâm giáo dục mà rõ nét nhất là trung tâm giáo dục Đệ Tử Quy ở Thang Trì, rõ ràng là con người có thể dạy được tốt. Thánh Hiền là do dạy mà ra!”**. Hòa Thượng đã chứng minh cho toàn thế giới thấy là con người có thể dạy được tốt, Thánh Hiền do dạy mà ra vậy thì người bất hiếu, bất kính, bất tuân, phản nghịch là vì họ không được dạy.

Hòa Thượng nhắc đến Tiên sĩ Thang Ân Tử ông đã nói: **“Vấn đề của thế kỷ 21 này chỉ có Phật pháp Đại Thừa và học Thuyết của Khổng – Mạnh mới có thể giải quyết được”**. Học thuyết của Khổng – Mạnh chính là **“Đệ Tử Quy”**. Phật pháp Đại Thừa chính là **“Thập Thiện Nghiệp Đạo”**.

Hòa Thượng nói: **“Nếu ở nơi học thuyết của Khổng - Mạnh, chúng ta dùng Tứ Thư, Ngũ Kinh, Thập Tam Kinh của Khổng Tử thì không thể giải quyết được vấn đề hiện đại mà phải dùng *“Đệ Tử Quy”*. Còn nếu Phật pháp Đại Thừa chúng ta lấy Kinh Hoa Nghiêm, Kinh Pháp Hoa, Kinh Lăng Nghiêm cũng không giải quyết được. Nếu không có nền tảng thì những bộ Kinh này chỉ là đằm huyền thuyết diệu”**. Phải giải quyết từ căn gốc, còn cảnh

lá, hoa quả không giải quyết được! Căn gốc chính là “**Đệ Tử Quy**”, Phép tắc người con. Căn gốc của Phật pháp Đại Thừa là “**Thập Thiện Nghiệp Đạo**”.

Người xưa nói: “*Luân thường đạo lý phải được tiếp nối, phải được thực tiễn ở ngay trong cuộc sống*”. Nhưng ngày nay “*luân thường*” đã trở thành “*phản thường, khác thường*”. Cha không ra Cha, con không ra con, Thầy không ra Thầy, trò không ra trò đây chính là “*phản thường, khác thường*”. Còn luân thường đạo lý là “**Cha nghiêm, con hiếu**”. Người xưa nói: “*Cha ra Cha, con ra con, Thầy ra Thầy, trò ra trò, vợ ra vợ, chồng ra chồng*”. Chồng là trời, vợ là đất. Đất thì dung chứa chồng thì che chở nhưng bây giờ thì ngược lại vợ thì muốn làm trời, chồng thì đi làm đất đó là phản thường!

Người xưa nói: “**Nhân khí thường, tắc yêu hưng**”, “*khí*” là xem thường, vứt bỏ. Con người xem thường, vứt bỏ đi “*thường đạo*” thì chắc chắn sẽ phải nhận lấy những điều “*khác thường*”. “*Yêu ma*” không phải là yêu ma, mà những việc trái thường đạo sẽ diễn ra. Con giết Cha, Thầy Cô lấy trò, vợ chồng giết nhau, cấp dưới phản nghịch đó là những chuyện phi thường đạo, trái nghịch với đạo.

Hòa Thượng nói: “**Cho nên giai đoạn này không cần phải đem những Đại Kinh, Đại Luận để mà nói mà chỉ có thể đem “Thập Thiện Nghiệp Đạo”, “Đệ Tử Quy” phổ biến rộng khắp thế giới. Người người đều có thể thực hiện chuẩn mực làm người thì thiên hạ thái bình, không có những việc phản thường xảy ra**”. Bài này Hòa Thượng đã nói cách đây hơn 20 năm ngày nay tình hình còn diễn biến nghiêm trọng hơn. Ngày xưa mọi người chú trọng đến nghĩa đồng bào, nghĩa dân tộc, nghĩa vua tôi, đạo nghĩa vợ chồng, đạo nghĩa bạn bè, đạo nghĩa hàng xóm. Người ngày nay thì là: “**Kiến lợi vong nghĩa**”, thấy lợi quên nghĩa. Chúng ta xét lại xem chúng ta có phải là người thấy lợi quên nghĩa không?

Hòa Thượng nói: “**Con người từ ở nơi chỗ này mà cội gốc sau đó dần dần ta nâng cao lên thì đó mới là điển pháp**”. Có người nói: “*Hãy xây dựng một thế giới đại đồng!*”, có những người nói những điều rất to lớn nhưng ngày nay: “*Con chưa một lần nói lời cảm ơn Cha Mẹ, học trò chưa một lần cảm ơn Thầy Cô*” nên chúng ta phải bắt đầu từ những chuẩn mực làm người.

Hòa Thượng nói: “**Bạn nói quá cao! Đó chỉ là lý tưởng, làm không được! Nhất định phải từ gốc mà bắt đầu. Cái gốc này là gì vậy? Phải bắt đầu từ giáo dục gia đình. Ngày nay làm giáo dục rất khó vì không có giáo dục gia đình**”. Khi mọi người đẩy con vào nhà trường thì làm cho Thầy Cô rất vất vả. Nếu học trò vừa vào lớp 1 mà đã biết cách hướng dẫn mọi người nấu ăn, diễn giải về một quyển sách bảo vệ động vật một cách mạch lạc, tự tin thì Thầy

Cô đều sẽ quý mến. Giáo dục gia đình không có, Cha Mẹ chỉ đùn đẩy trách nhiệm cho giáo dục học đường thì Thầy Cô gặp “đại nạn” rồi! Thầy Cô cũng than khổ vì học trò không nghe lời bất tuân, phản nghịch. Cha Mẹ cũng than khổ vì con cái không nghe lời, không quản được!

Hòa Thượng nói: “**Những vấn đề này dẫn đến việc gì? Đây là gốc của những sự động loạn, bất an**”. Gần đây có người báo cáo với tôi có học trò học ở Trung Tâm Giáo Dục Văn Hoá Truyền Thống nhưng bỏ học đi chơi. Vì các con ở nhà đã bị giáo dục sai rồi bây giờ mới bắt đầu dạy từ đầu thì vẫn sẽ có sự phản nghịch, bất tuân, phản loạn. Cho nên Hòa Thượng nói: “**Ngày nay làm giáo dục rất khổ, Thấy Cô giáo rất khổ, Cha Mẹ cũng rất khổ!**”.

Hòa Thượng nói: “**Vậy thì xã hội làm sao được thái bình, việc này là do đâu mà ra vậy? Chính là ở chỗ lơ là đi giáo dục gia đình!**”. Ngày nay chúng ta xem thường giáo dục gia đình, xem thường giáo dục thể hệ. Chúng ta chỉ lo kiếm tiền, lo nhà, lo xe mà xem thường giáo dục gia đình.

Hòa Thượng nói: “**Nhất định phải bắt đầu từ giáo dục gia đình. Cha Mẹ phải cùng học với các con**”. Ngày nay có nhiều người mở lớp Đệ Tử Quy nhưng Cha Mẹ chỉ đưa con đến rồi đi về, hết giờ thì đến đón con. Hòa Thượng nói: “**Cha Mẹ phải học cùng với con. Nếu chúng ta dạy con học Đệ Tử Quy mà Cha Mẹ không học thì khi đưa trẻ nhận ra nó sẽ nghĩ: “Sao mấy người bảo tôi làm mà mấy người không làm? Mấy người gạt tôi à?”**”. Cha Mẹ bảo con làm mà Cha Mẹ không làm, Thầy Cô bảo học trò làm mà Thầy Cô không làm thì con cái, học trò không kính phục để mà nghe. Chúng ta dạy con hiếu thì con phải nhìn thấy Cha Mẹ hành hiếu. Chúng ta không cần dạy, chúng ta chỉ cần làm thì các con nhìn thấy thì sẽ học theo.

Thầy Thái kể câu chuyện một hôm Thầy lái xe chở một học trò, khi gặp đèn đỏ thì học trò nói: “**Thầy ơi! Đèn đỏ không cần dừng lại, Thầy rẽ phải, sau đó rẽ trái, rồi rẽ phải tiếp tục đi!**”. Thầy Thái ngạc nhiên hỏi: “**Sao con biết vậy?**”. Đứa trẻ nói: “**Khi lái xe qua đây Cha Mẹ con đều làm vậy!**”. Chúng ta tưởng đây là một câu chuyện cười nhưng chúng ta phải phản tỉnh. Rất nhiều việc Cha Mẹ đã làm sai làm mà không biết rằng mình đang vô tình dạy con mình làm sai!

Hòa Thượng nói: “**Có những trung tâm giáo dục của chúng ta chỉ cần ba tháng là tự nhiên cả dân làng đều trở nên thuần lương, chất phác**”. Tất cả đều phải cùng học, Thầy Cô học cùng học trò, Cha Mẹ học cùng con cái. Con học Đệ Tử Quy mà Cha Mẹ không học, không làm một cách triệt để vậy thì làm sao tốt được!

Hai ngày trước tôi có buổi nói chuyện gần 2 tiếng với các em học sinh lớp 11. Học sinh ngày nay không kiên nhẫn nghe nên chúng tôi phải đem những điều cô đọng nhất, ngắn gọn nhất để nói. Sau buổi nói chuyện đó cô giáo rất cảm động, cô đã có hai bằng đại học và bằng Thạc sĩ nhưng sau buổi nói chuyện cô chia sẻ: “*Đây là lần đầu tiên con được nghe những điều này và con sẽ mang những điều này trong suốt hành trình làm giáo dục để truyền tải lại cho học trò!*”.

Bài hôm nay Hòa Thượng nói: “***Con người nhất định dạy được tốt, Thánh Hiền do dạy mà ra nhưng phải bắt đầu từ gia đình, Cha Mẹ, con cái cùng học!***”. Chúng ta phải nhớ rõ điều này!

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỉ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy còn lộn xộn, còn nhiều sai lầm và thiếu sót.

Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!

Chúng con chân thành cảm ơn!